

เหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง : ศึกษาเฉพาะกรณี เขต 1 จังหวัดนครราชสีมา

นายรัฐพงศ์ สุขวิสิษฐ์

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-726-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019012 I 15644868

VOTING RATIONALE : A CASE STUDY OF THE FIRST CONSTITUENCY,
NAKON RATCHASIMA

Mr. Natpong Sukvisit

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduated School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-726-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

เหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง : ศึกษาเฉพาะกรณี

เขต 1 จังหวัดนครราชสีมา

โดย

นายรัฐพงศ์ สุขวิสิษฐ์

ภาควิชา

การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

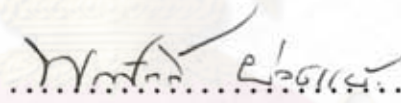

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรารักษ์)

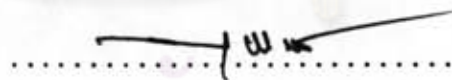
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตชนารักษ์)

ศูนย์วิทยานิพนธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ผู้ทรงคำ ผู้ยวิสิฐ : เหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง : ศึกษาเฉพาะกรณี เขต 1
จังหวัดนครราชสีมา (VOTING RATIONALE : A CASE STUDY OF THE FIRST
CONSTITUENCY, NAKON RATCHASIMA) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พรศักดิ์ ม่องแก้ว,
107 หน้า. ISBN 974-582-726-6

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาค้นคว้าหาแบบแผนของเหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของ
ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 จังหวัดนครราชสีมา เมื่อ 13 กันยายน 2535
ว่ามีลักษณะใด และพิจารณาถึงอิทธิพลของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อแบบแผนของ
การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งดังกล่าว

การศึกษาเรื่องนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ เก็บข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2535
โดยใช้แบบสอบถามจำนวนตัวอย่าง 400 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งส่วนใหญ่มีเหตุผลของการลงคะแนนเสียง
เลือกตั้งในเชิงประเพณี คือเห็นว่าการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นพิธีกรรมสำคัญของระบอบประชาธิปไตย
และเป็นหน้าที่ของพลเมืองดี และไปลงคะแนนเสียงโดยหวังให้ตัวแทนช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ช่วยพัฒนา
สร้างความสำเร็จให้แก่ผู้เลือกตั้งตนและท้องถิ่นที่ตนเป็นตัวแทน โดยยึดตัวบุคคลเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ

ส่วนอิทธิพลของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อแบบแผนของเหตุผลของการลงคะแนนเสียง
เลือกตั้งนั้นพบว่า บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกันมีเหตุผลของการลงคะแนนเสียง
เลือกตั้งแตกต่างกัน โดยที่บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงมีเหตุผลของการไปลงคะแนนในเชิง
การมีสำนึกทางการเมือง และคำนึงถึงพรรคเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ ในทางตรงกันข้าม บุคคลที่มีฐานะ
ทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีเหตุผลของการลงคะแนนเสียงในเชิงประเพณีและยึดตัวบุคคลเป็นเกณฑ์
การตัดสินใจ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การปกครอง
สาขาวิชา การปกครอง
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C230067 : MAJOR GOVERNMENT

KEY WORD: VOTING RATIONALE

NATPONG SUKVISIT : VOTING RATIONALE : A CASE STUDY OF THE FIRST CONSTITUENCY, NAKON RATCHASIMA. THESIS ADVISOR. PROF. PORNSAK PHONGPHAEW, Ph.D. 107 pp. ISBN 974-582-726-6

The objective of this thesis is to find out the pattern of voting rationale of the voters in the first constituency, Nakon Ratchasima in September 13, 1992 election. And also, to focus on socio-economic factors which have influenced on voters.

The method in the study is a survey research which collects data between October to November 1992 from 400 samples selected by simple random sampling method.

The outcomes of the study have showed that the majority of voters vote for a social values which are justified as the civic duty or the ritual of democratic regime. In addition, the criterion in choosing representative is a person. And the voters have anticipated their representatives will solve their problems and develop the communities.

Differences in socio-economic status have, to some extent, affected decision-making of the voters. Voters with higher socio-economic status tend to vote by autonomous voting and determined the political party much more than the person. On the contrary, those who have lower socio-economic status tend to vote for a social values and determined the person.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....การปกครอง

ลายมือชื่อนิสิต..... นิตพงษ์ นิตพงษ์

สาขาวิชา.....การปกครอง

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... นิตพงษ์ ๒๖๑๑๐๖

ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์
พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ
ของการวิจัยมาด้วยดี รวมทั้งท่านอาจารย์ที่ร่วมเป็นคณะกรรมการสอบ ที่ได้ท้วงติงและชี้ประเด็น
ข้อบกพร่อง ตลอดจนแนวทางการปรับปรุงแก้ไข

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจแก่
ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	ช	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ	
กิตติกรรมประกาศ	ฉ	
สารบัญตาราง	ญ	
สารบัญรูปประกอบ	ฎ	
บทที่		
1. บทนำ		1
สภาพปัญหา		1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา		3
แนวความคิดที่เข้าในการศึกษา		4
สมมุติฐานของการศึกษา		5
ระเบียบวิธีวิจัย		6
ขอบเขตการศึกษา		6
ข้อมูลที่เข้าในการศึกษาวิจัย		7
การกำหนดตัวแปร		7
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง		8
เครื่องมือที่เข้าในการศึกษา		10
การเก็บรวบรวมข้อมูล		10
การวิเคราะห์และแปลความข้อมูล		10
นิยามศัพท์สำคัญ		11
ประโยชน์ที่จะได้รับ		12
การเสนอรายงานการศึกษา		12

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2. แนวความคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
การเลือกตั้ง.....	13
ความหมายและความสำคัญของการเลือกตั้ง.....	13
หน้าที่และบทบาทของผู้แทนราษฎร.....	16
สภาพของการเป็นผู้แทนราษฎร.....	17
ทฤษฎีว่าด้วยพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	19
ตัวแบบทางเศรษฐศาสตร์ (economic model).....	20
ตัวแบบสังคมวิทยา (sociological model).....	23
ตัวแบบทางจิตวิทยา (psychological model).....	26
การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการระดมกับด้วยความสามารถของตนเอง... งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31 32
สรุป.....	36
3. สภาพทั่วไป และสภาพการเมืองการเลือกตั้ง	38
สภาพทั่วไป และสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการปกครอง.....	38
สภาพทั่วไปของจังหวัด.....	38
โครงสร้างทางการเมืองการปกครอง.....	39
โครงสร้างทางเศรษฐกิจ	39
สภาพทั่วไปของอำเภอเมืองนครราชสีมา.....	41
สภาพการเมืองการเลือกตั้ง.....	42
4. วิธีวิจัยสนามและผลการวิจัย	45
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง.....	45
วิธีการศึกษา.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การแปลความหมายและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ผลการวิจัย.....	50
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	56
เหตุผลของการไปใช้สิทธิ์.....	58
5. สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	80
แบบแผนของเหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	81
อิทธิพลของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่อแบบแผนของเหตุผลของ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	85
ข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก.....	93
ประวัติผู้เขียน.....	97

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญประกอบ

รูปที่		หน้า
1	ตัวแบบทางเศรษฐศาสตร์	20
2	ตัวแบบทางสังคมวิทยา	23
3	ตัวแบบทางจิตวิทยา	28
4	ตัวแบบในการศึกษาพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	30
5	แสดงตัวแบบการวิเคราะห์เหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ...	36

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย